

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

COVID-19

Tweede Kamer briefing
11 aug 2020

Jaap van Dissel

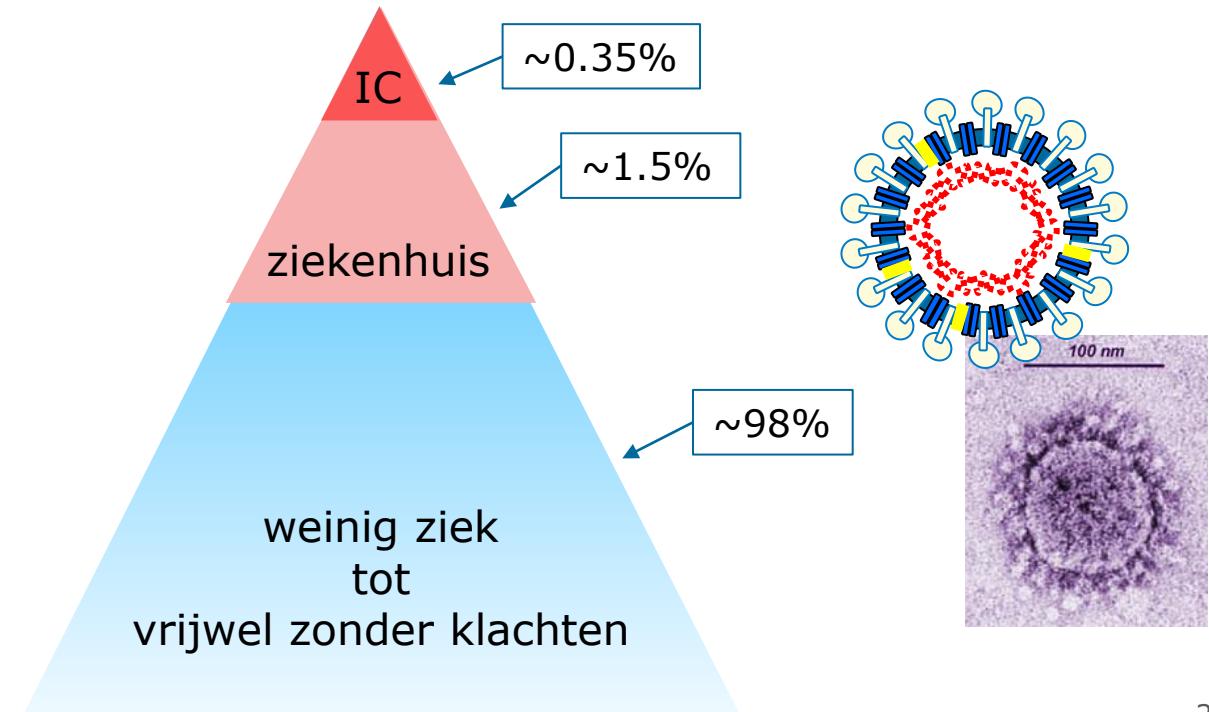
COVID-19 | overzicht

~19.958.036 bevestigde gevallen,
waarvan ~732.889 overleden

- > Wat is het:
 - novel Coronavirus-Infected Pneumonia
- > De symptomen:
 - incubatietijd: 6 dg (range 2-12 dg)
 - neusverkoudheid, hoesten en griepachtig ziektebeeld ± koorts
 - shocklong ('ARDS') – thrombose
- > De oorzaak:
 - SARS-CoV-2 (nieuw Coronavirus)
- > Hoe verspreidt het virus:
 - mens-op-mens
 - druppel en contact; aërosol-genererende procedures op IC
 - verspreiding van pre-symptomatisch en symptomatisch contact
 - $R_0 \sim 2.5$; generatietijd $\sim 3-5$ dg

- > Preventie en behandeling:
 - handen wassen!!!
 - hygiënische maatregelen gericht tegen contact- en druppelinfektie (~1.5 m)
 - handalcohol | ziekenhuis: isolatie kamer, cohortering, oogbescherming

COVID-19 strategie en toekomstscenario

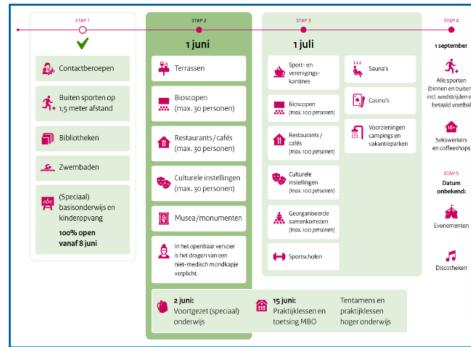

Strategie:

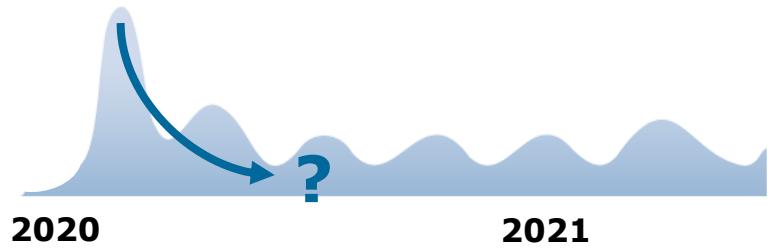
- indammen virus (tot zo laag mogelijk)
- voorkómen en bestrijden uitbraakjes
- vaccin (groepsimmunitéit)

Doelen:

1. Kwetsbaren beschermen
 - herkennen doelgroep
 - maatregelen verpleeghuizen
2. Ziekenhuiszorg intact
 - ziekenhuisopnames
 - IC-opnames
 - overige zorg
3. Zicht op virus en verspreiding
 - early warning
 - surveillance

Scenario ?

Early warning
Gedragsonderzoek
GGD/RIVM
Nalevingsmonitor
Verplaatsingsgegevens
telefoon

Surveillance
Infectieradar
Rioolwatersurveillance
Surveillance zorgmedewerkers
NIVEL/RIVM huisarts-peilstations
OSIRIS GGD-contactgegevens

Testen in teststraten drive-through!

COVID-19 | NL

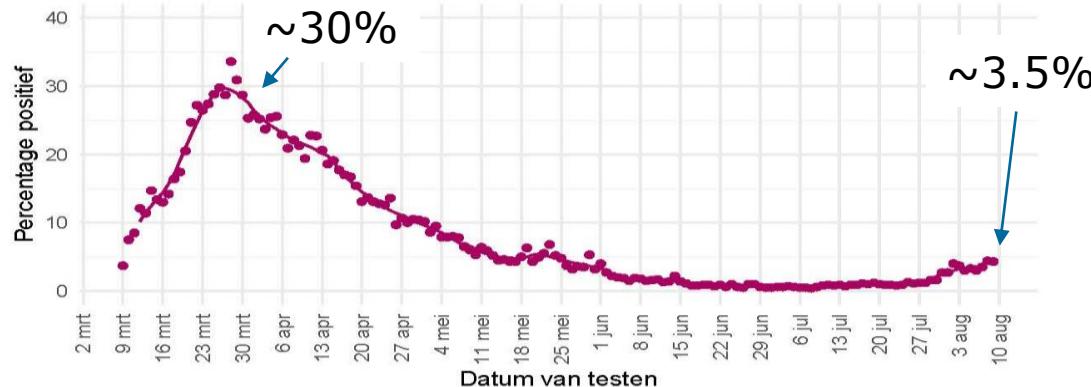
10 aug 2020 – monitoring

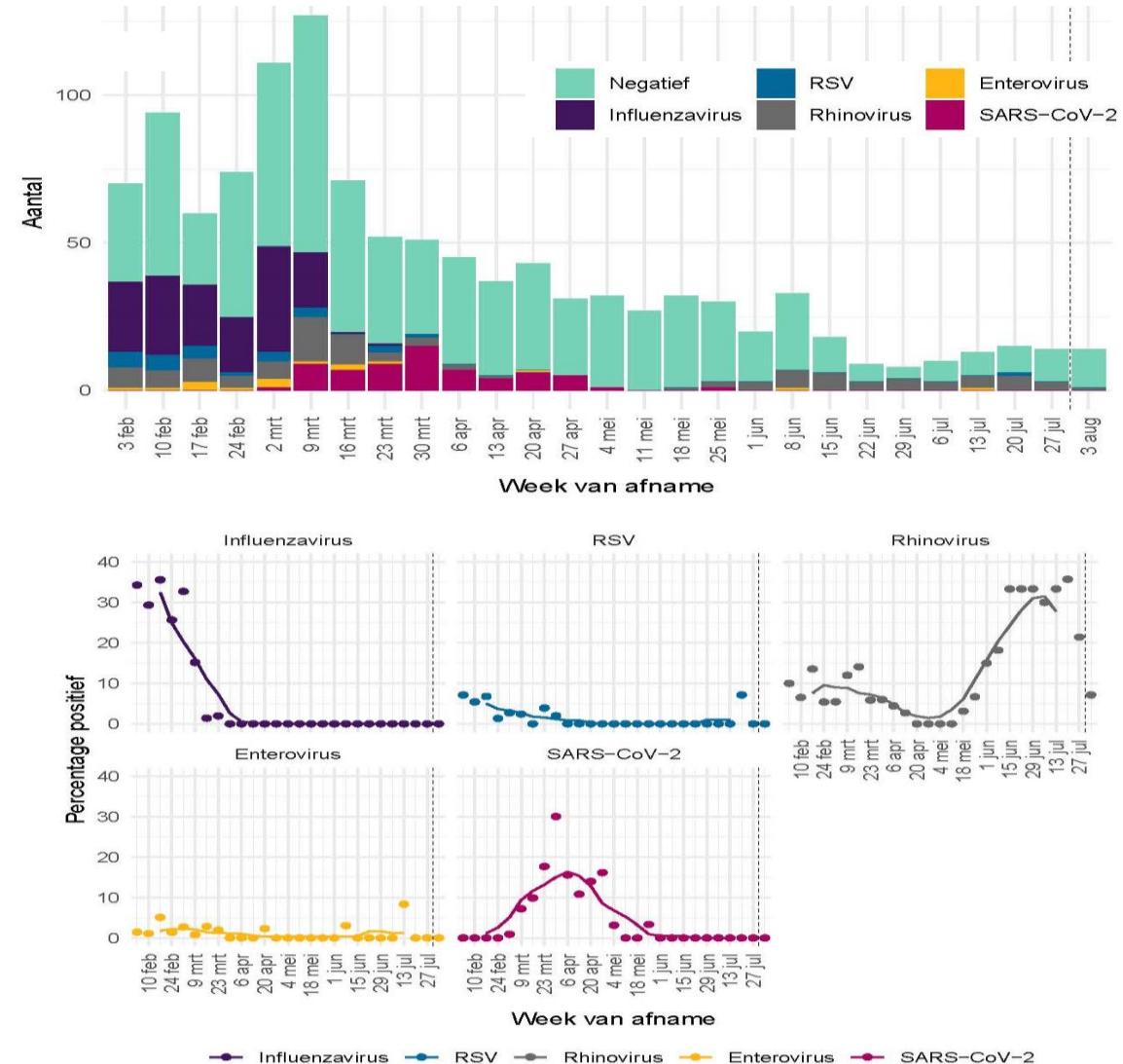
- In **Osiris** **59.194** patiënten, waarvan
- › 11.984 (~20%) opgenomen in het ziekenhuis, waarvan 2966 (~25%) op de IC-afdelingen waarvan 872 (~29%) overleden;
 - › aantal overleden COVID-19 6157, met mediane leeftijd 83 jaar.

Virologische dagstaten:

- › 1.180.268 monsters waarvan 62046 (5.3%) positief.

NIVEL/RIVM huisartsen peilstations:
sinds 4 februari
patiënten met acute respiratoire infectie getest op SARSCoV-2

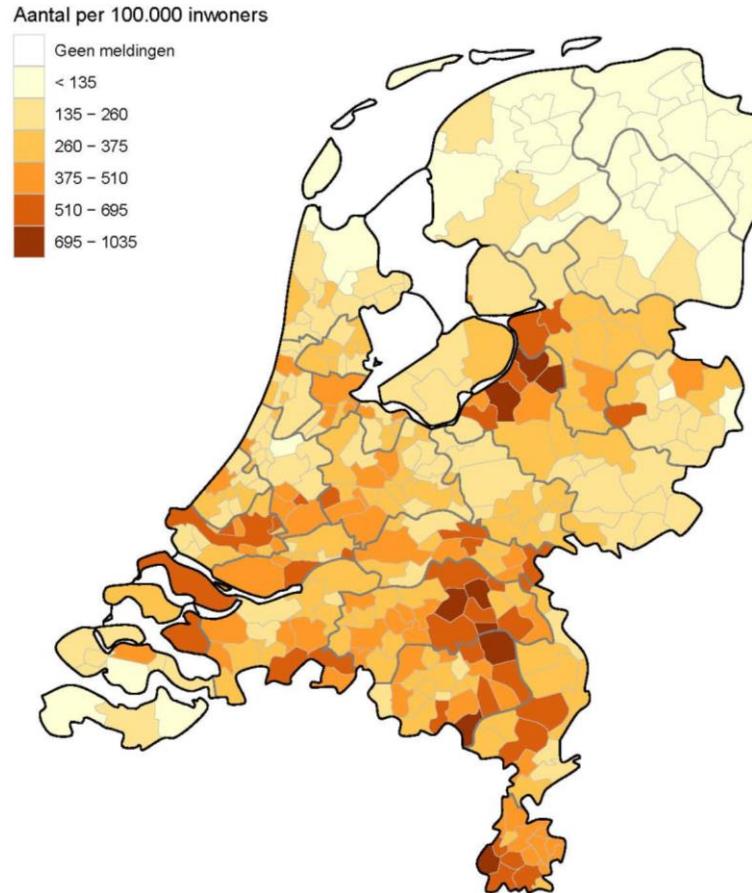

COVID-19 | NL

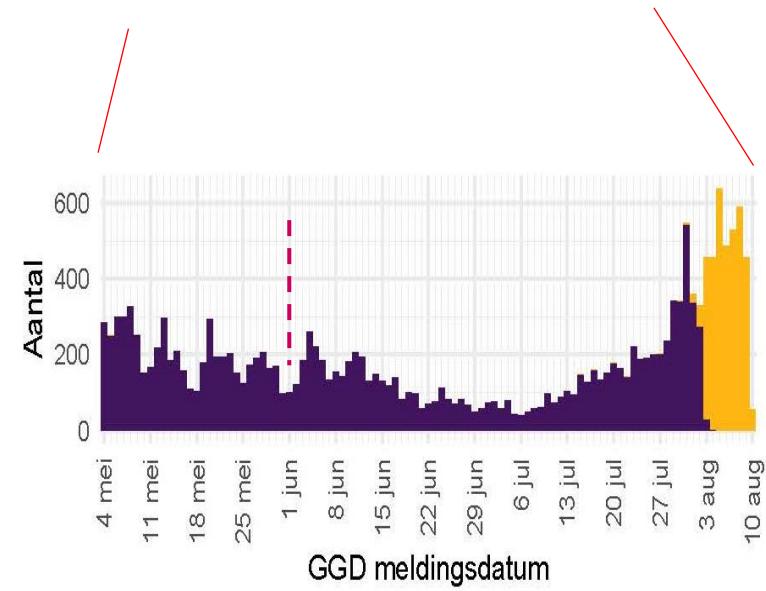
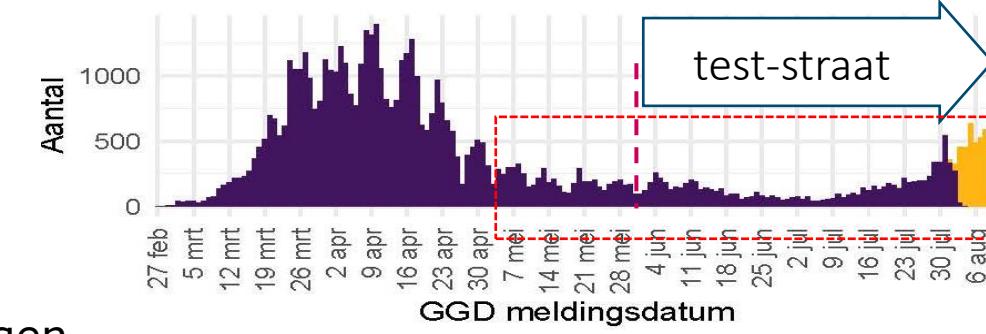
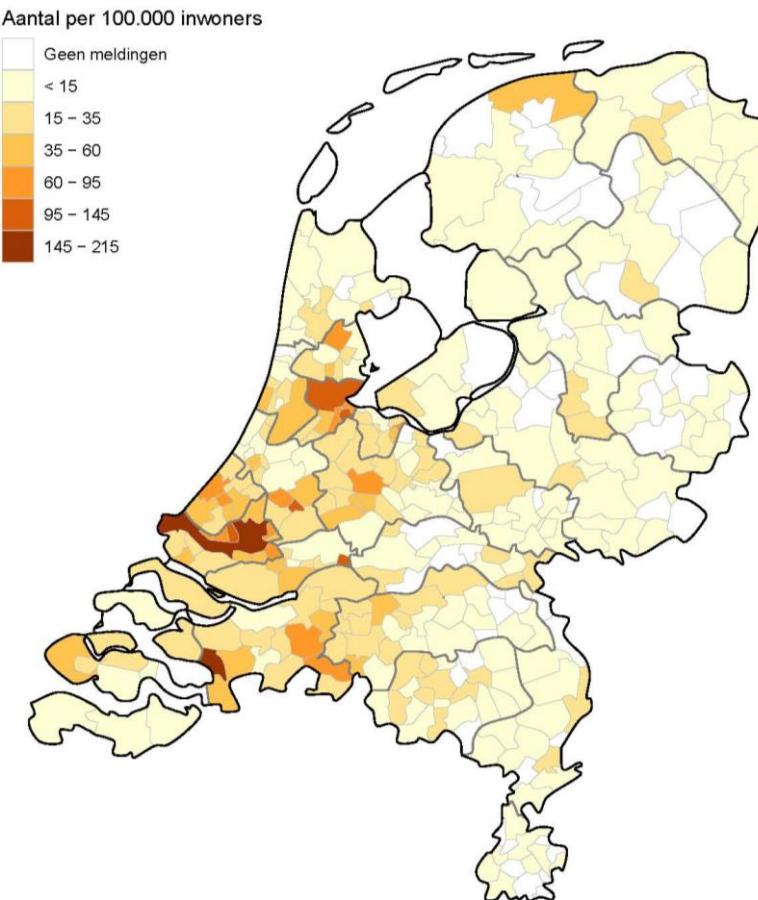
10 aug 2020 – spreidng over Nederland

COVID-19 meldingen
vanaf 27 februari t/m 10 aug

COVID-19 meldingen
in afgelopen twee weken

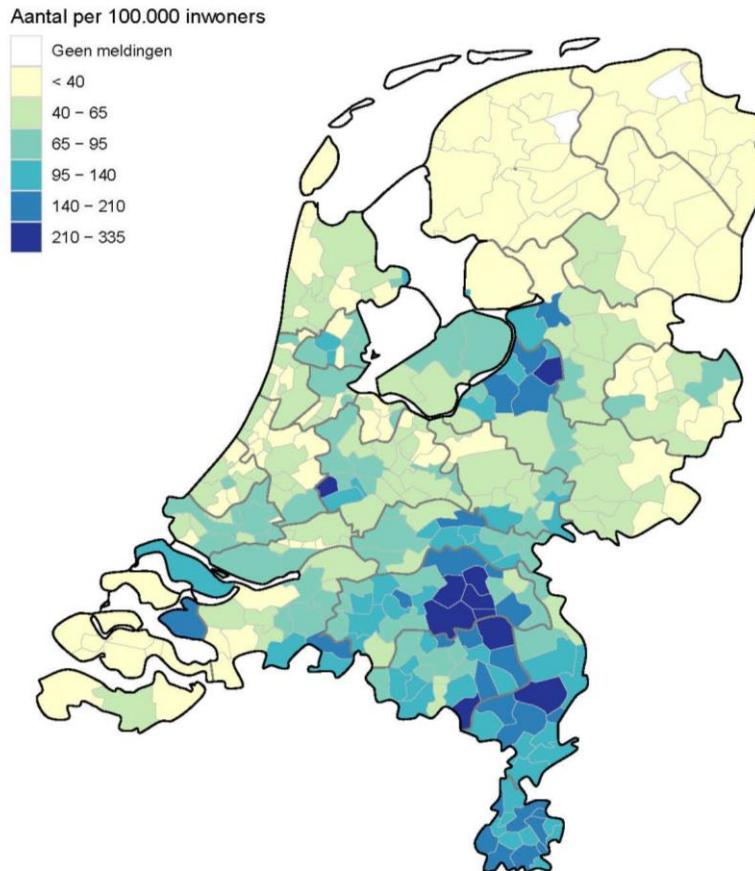

COVID-19 | NL

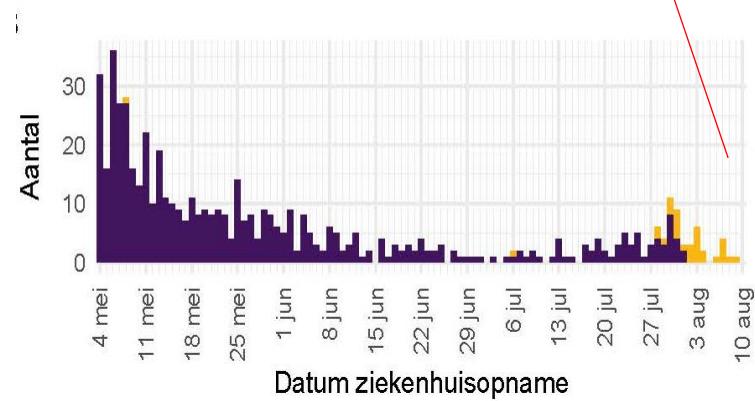
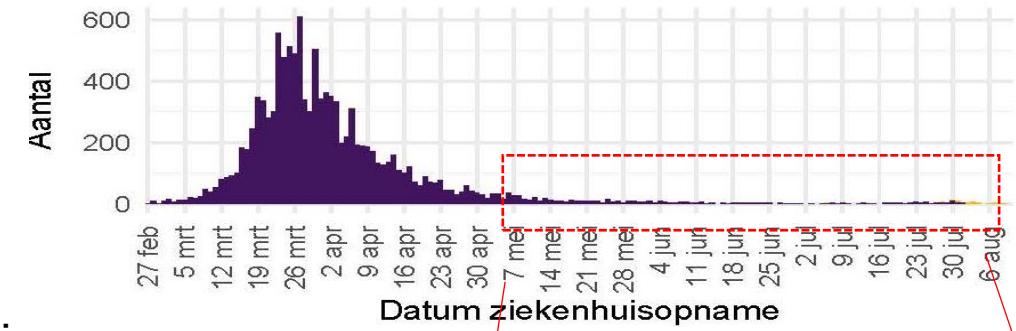
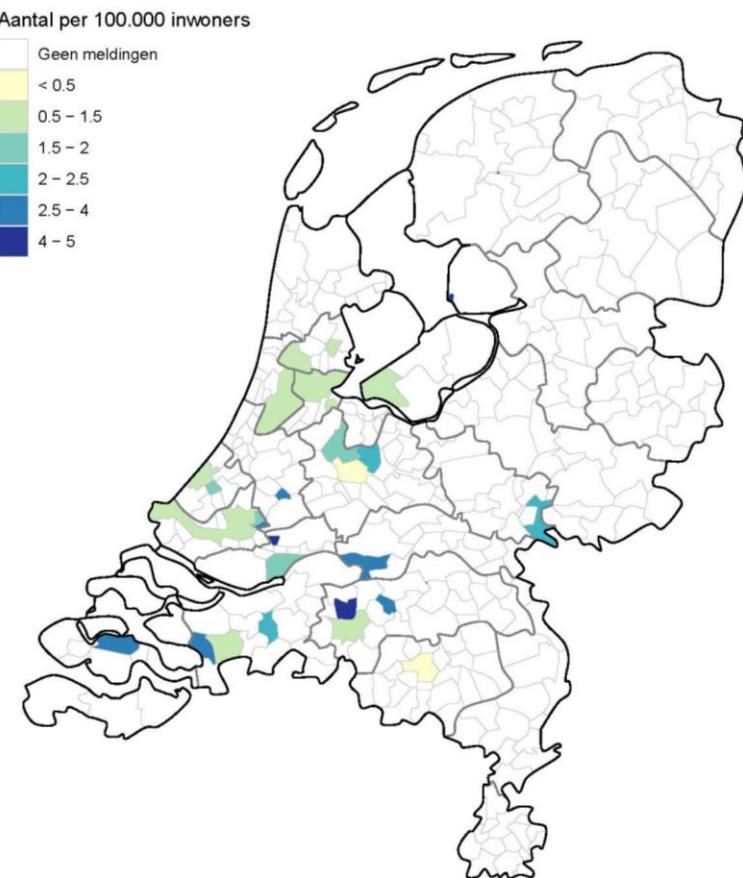
10 aug 2020 – spreiding over Nederland

COVID-19 ziekenhuisopnames
vanaf 27 februari t/m 10 aug

COVID-19 ziekenhuisopnames
in afgelopen twee weken

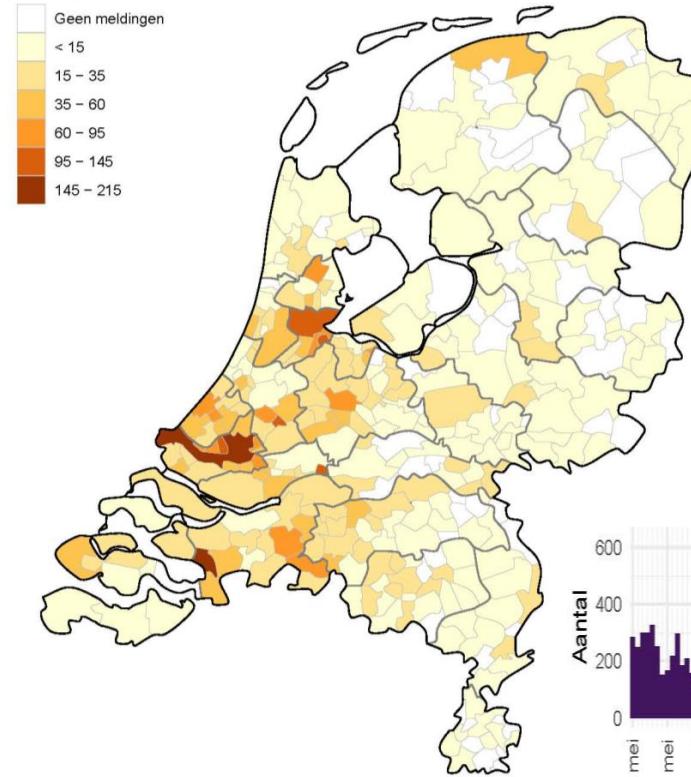
COVID-19 | NL

10 aug 2020 – meldingen per provincie

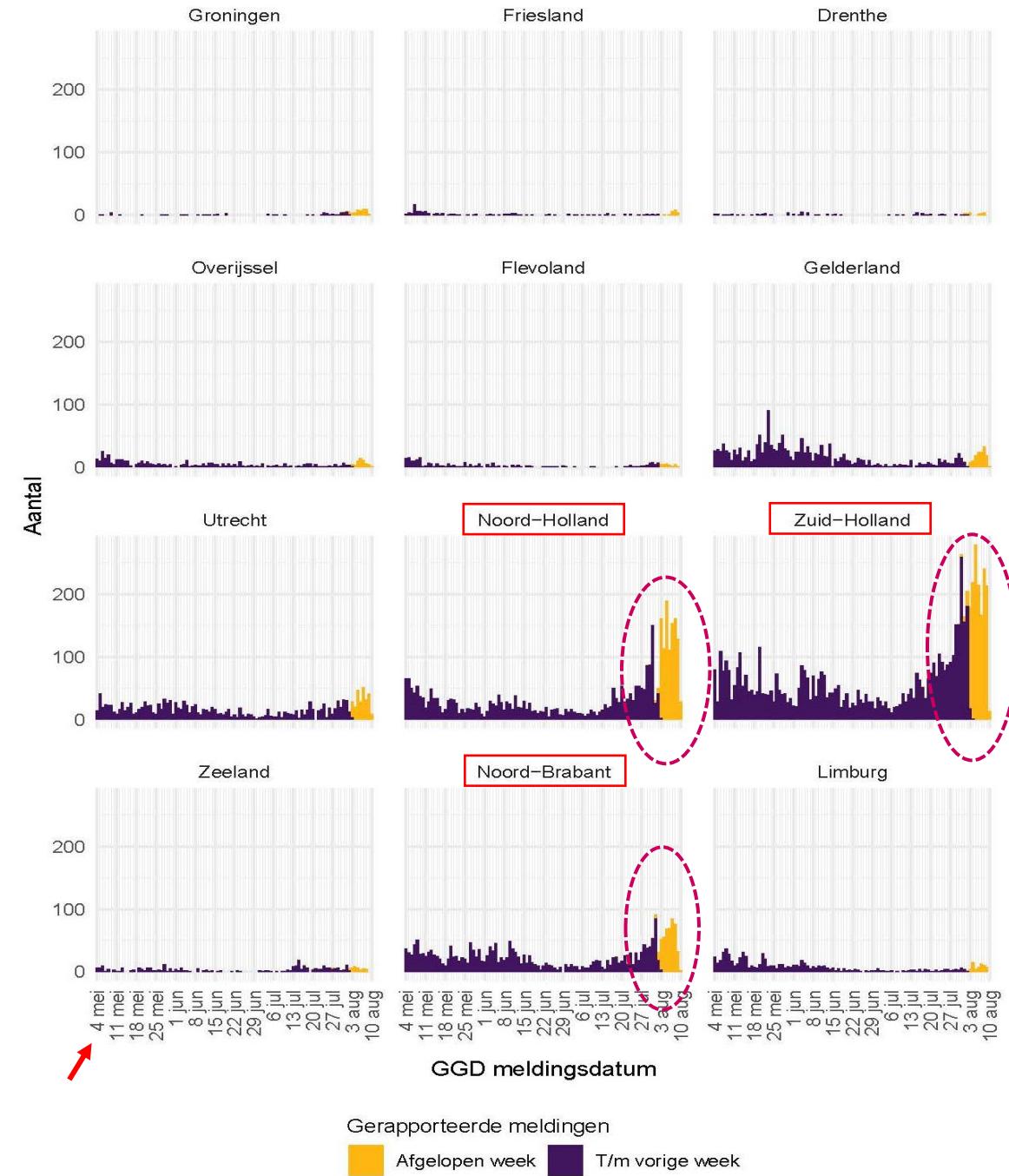
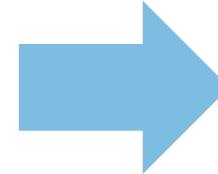

COVID-19 meldingen
in afgelopen twee weken

Aantal per 100.000 inwoners

provinces

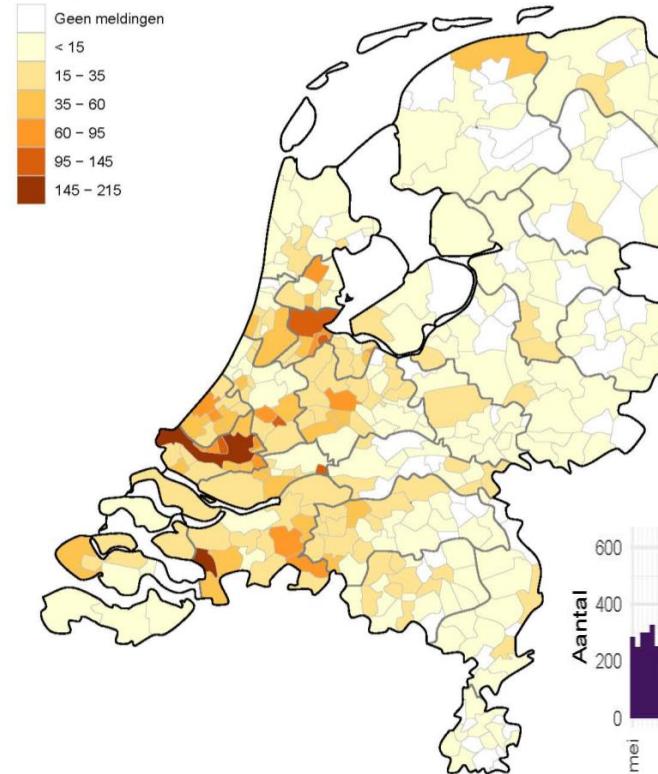
COVID-19 | NL

10 aug 2020 – leeftijden meldingen

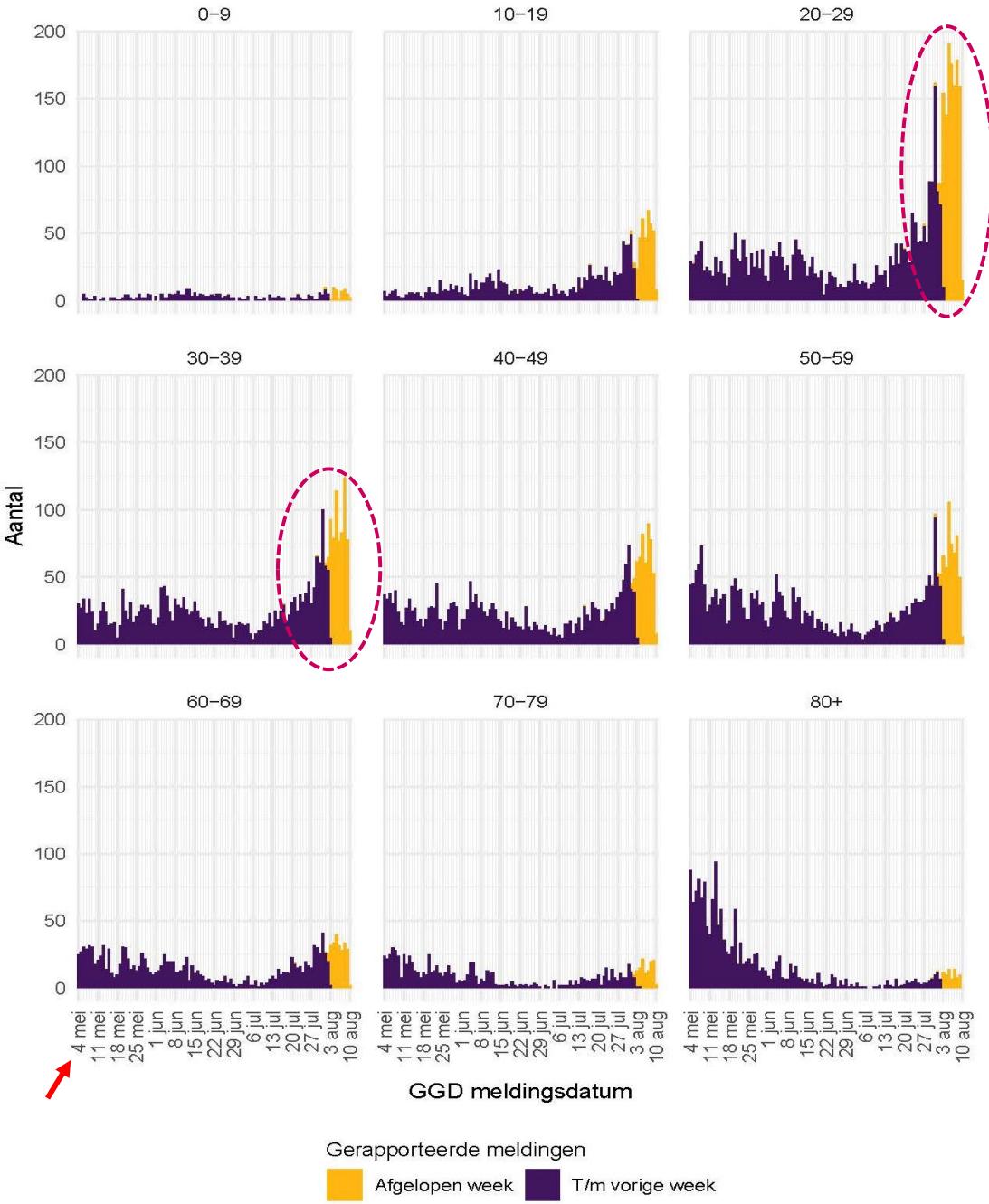
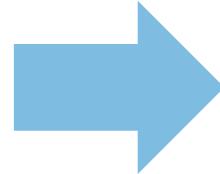

COVID-19 meldingen
in afgelopen twee weken

Aantal per 100.000 inwoners

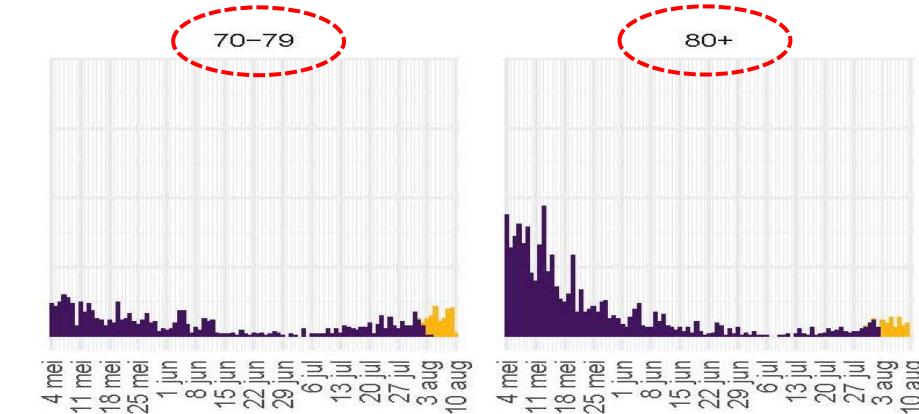
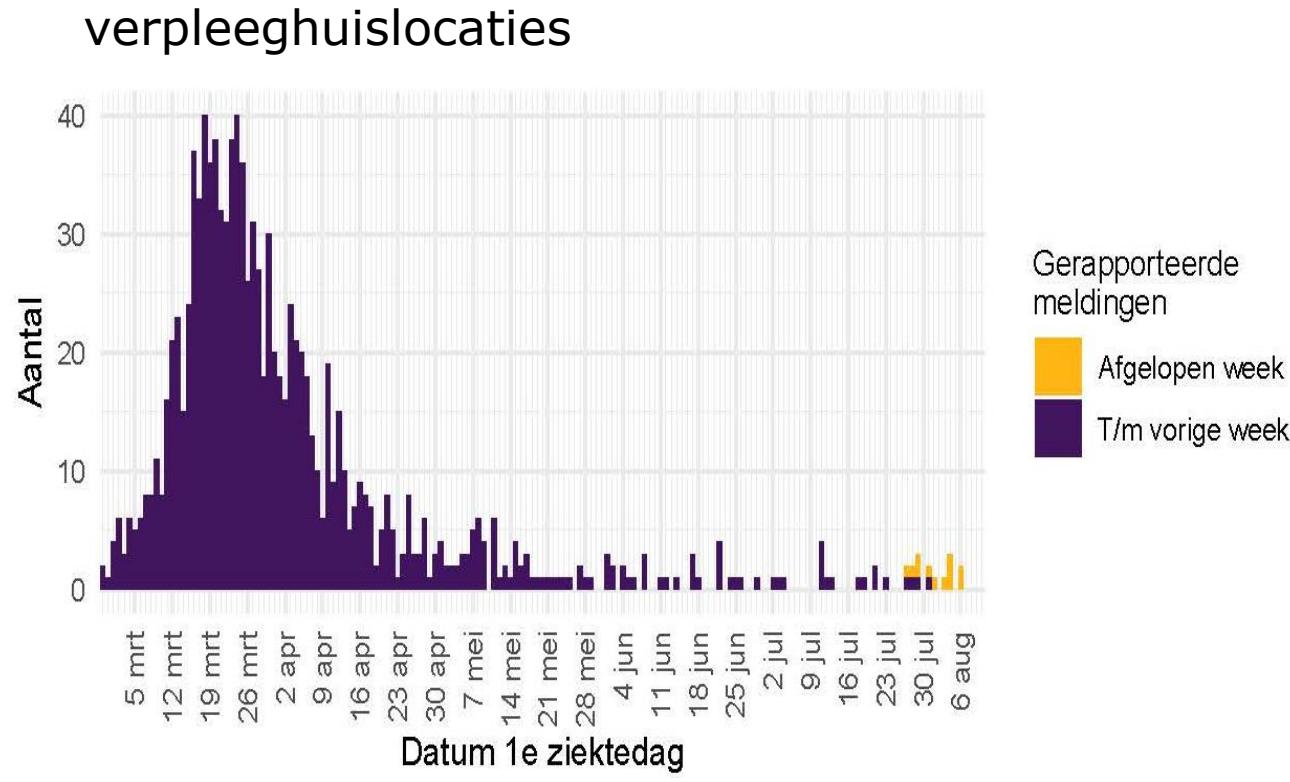

leeftijdcohorten

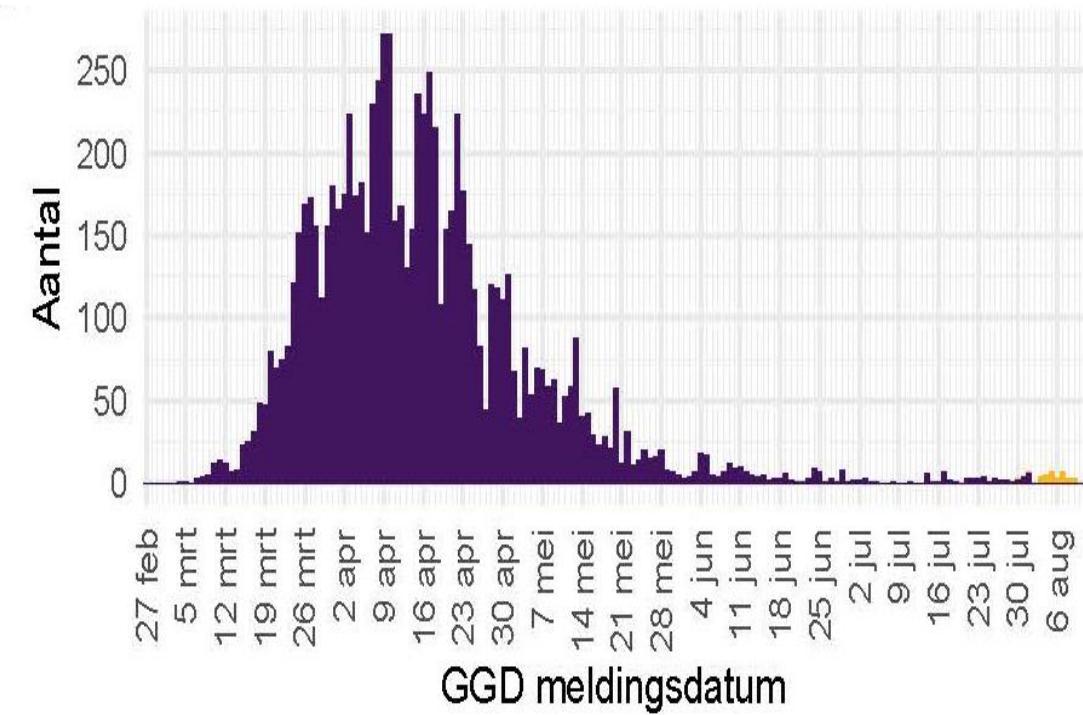

COVID-19 | NL

10 aug 2020 – verpleeghuizen

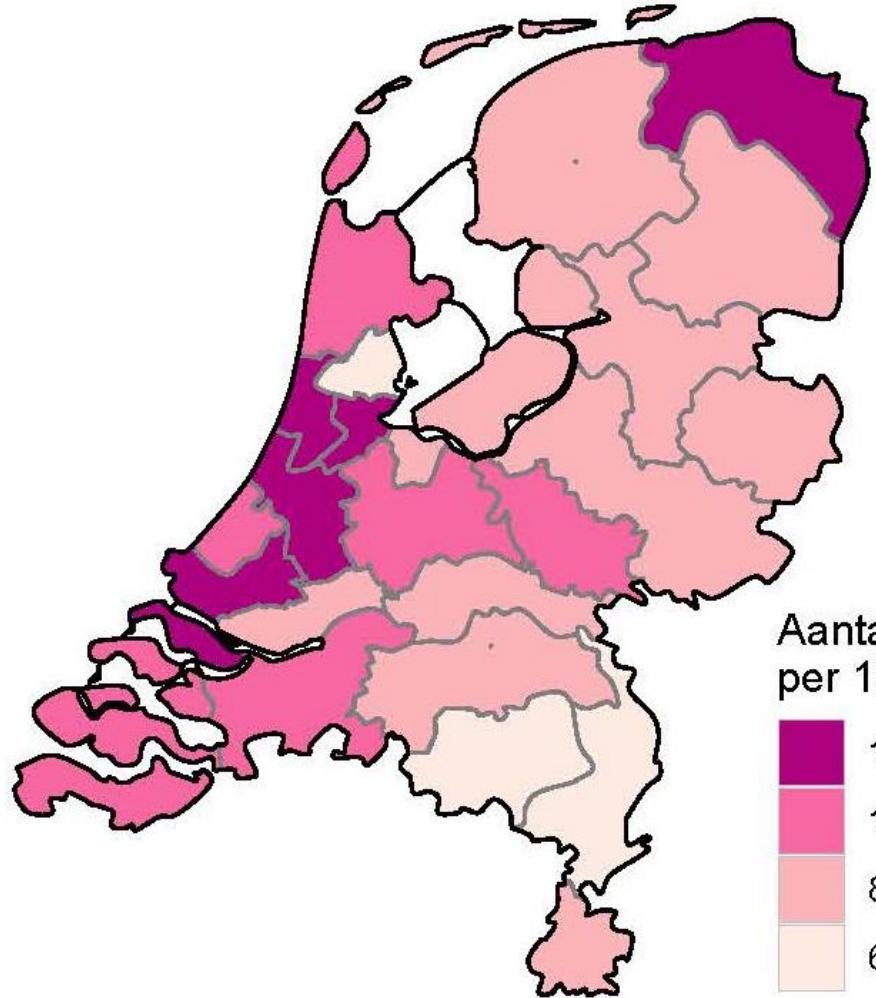

verpleeghuisbewoners

COVID-19 | NL

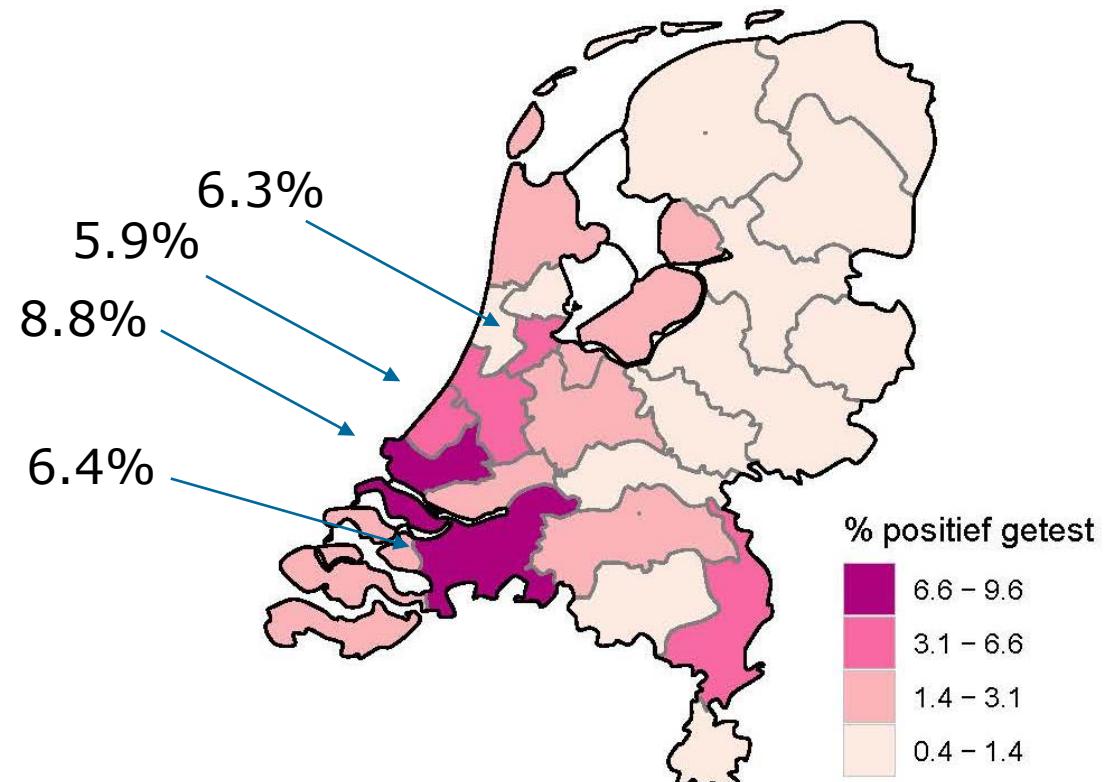
10 aug 2020 – teststraat afgelopen week

Aantal testen uitgevoerd door de GGD'en, met bekende uitslag

Weeknummer	Totaal aantal testen met uitslag	Aantal positief	Percentage positief
23	- 1 juni	48812	986
24		57013	841
25		61604	567
26		61222	426
27		67248	375
28		74919	463
29		88508	925
30		111416	1195
31		101471	2411
32 ¹		21494	661
Totaal		693707	8850

¹ De gegevens van week 32 zijn nog niet volledig.

COVID-19 | NL

10 aug 2020 – teststraat GGD
en bron- en contactonderzoek

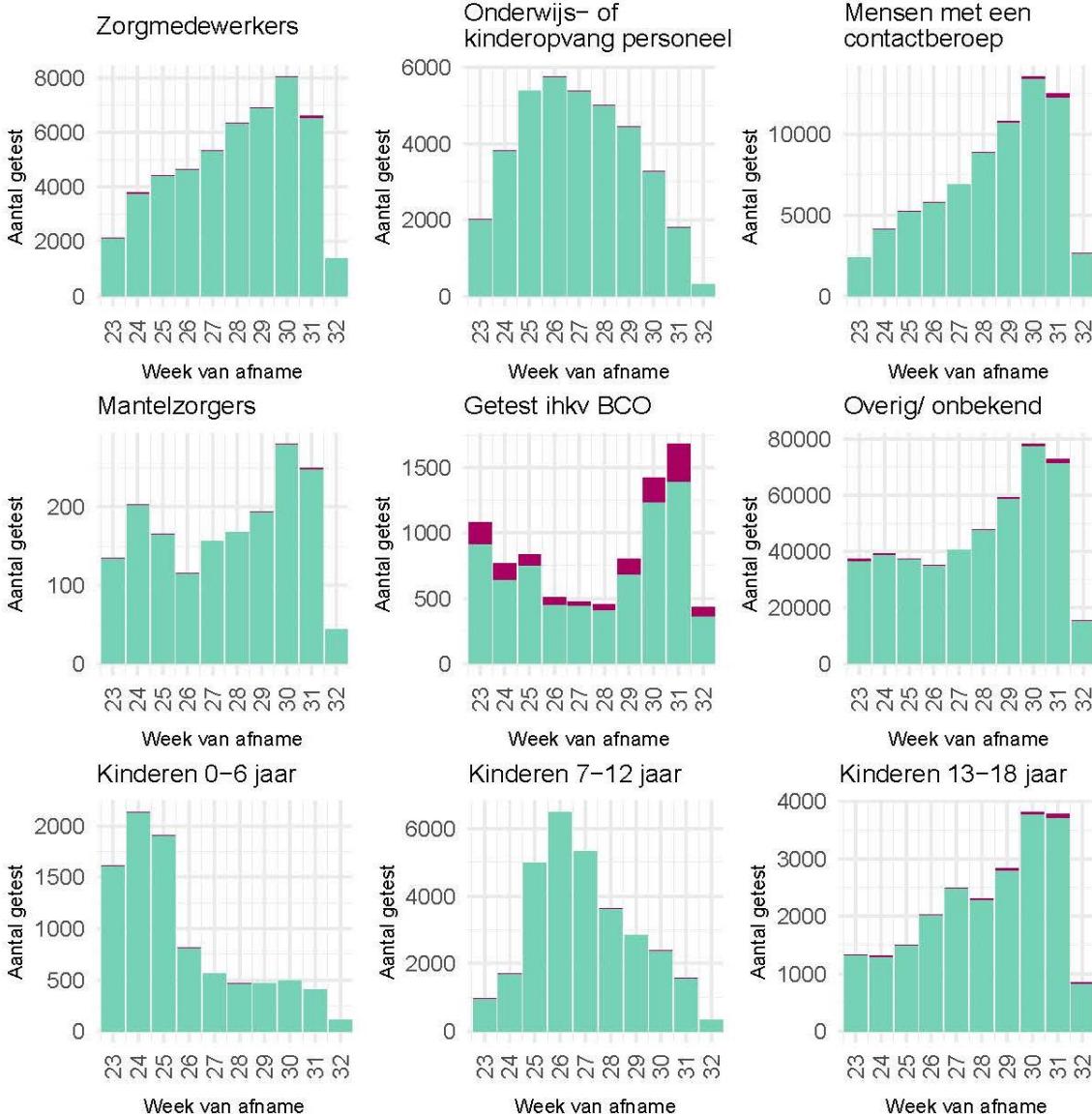

positieve contacten (15 min <1.5m – n=3-4)
categorie 1 – 11-18% (huishouden)
categorie 2 – 3-7% (niet-huishouden)

Aantallen gemelde COVID-19 patiënten, aantal gevonden in het kader van bron- en contactonderzoek en aantal waarbij contactinventarisatie is uitgevoerd¹

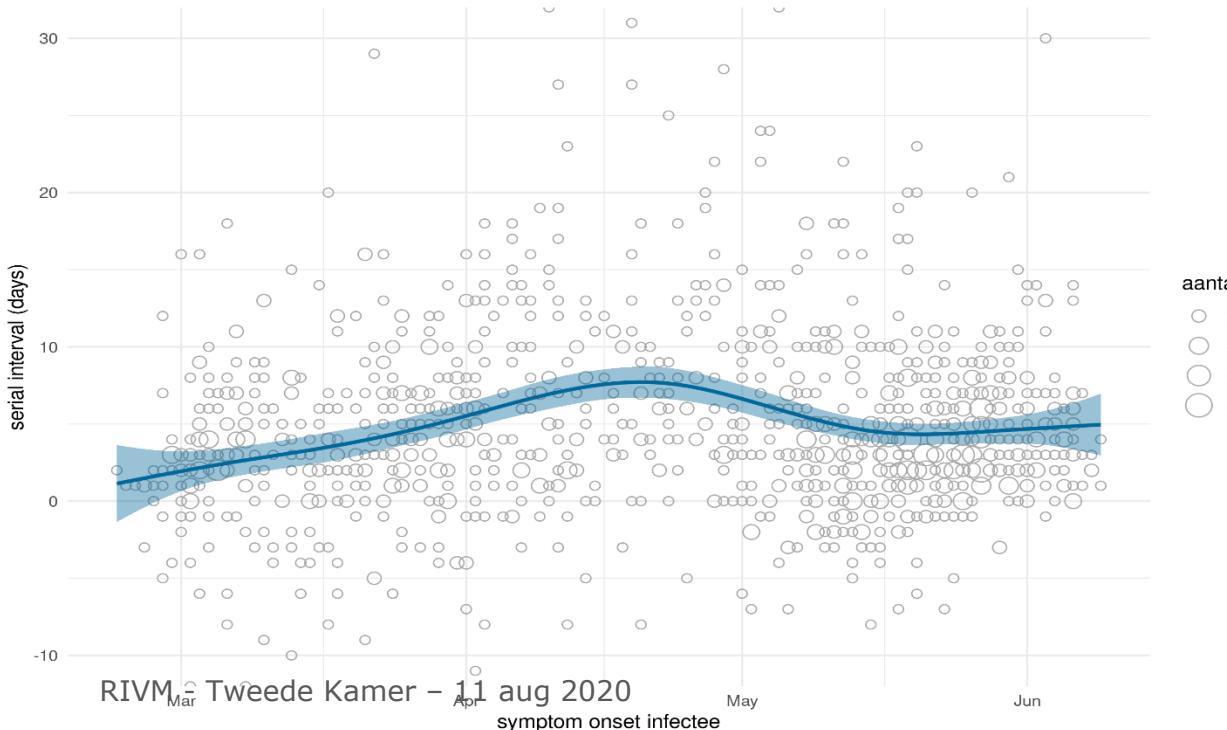
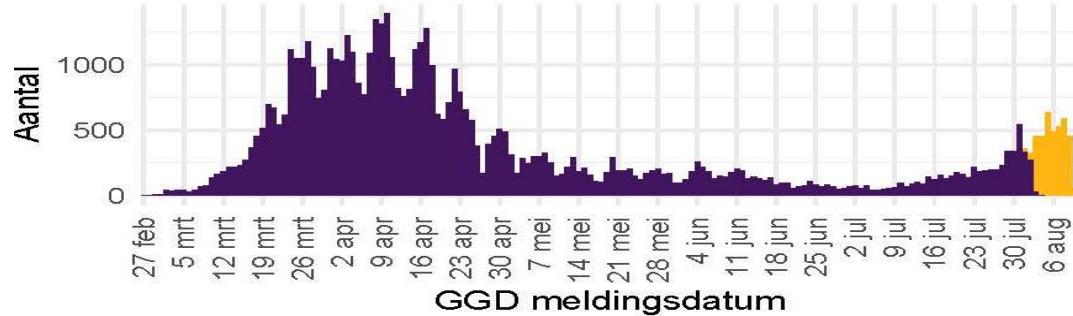
Weeknummer	Nieuwe COVID-19 meldingen	Gevonden ihkv BCO	% Gevonden ihkv BCO	Contactinventarisatie uitgevoerd	% Contactinventarisatie uitgevoerd
26	558	0	0.0	445	79.7
27	436	79	18.1	400	91.7
28	469	122	26.0	437	93.2
29	915	252	27.5	893	97.6
30	1286	344	26.7	1247	97.0
31	2360	527	22.3	2170	91.9
32	3614	518	14.3	2534	70.1

¹ Contactinventarisatie houdt in dat de GGD voor elke nieuwe COVID-19 melding in kaart brengt welke contacten deze patiënt heeft gehad tijdens de besmettelijke periode, die twee dagen voor de start van de klachten begint.

COVID-19 | NL

10 aug 2020 – bron- en contactonderzoek

Indicatoren contactonderzoek:

- contactinventarisatie voltooid
- tijdigheid
- aantal contactinventarissen
- begeleiding contacten
- epidemiologische indicatoren
- evaluatie effectiviteit

- Serieel interval: tijd tussen eerste ziektedag bron en eerste ziektedag geïnfecteerde
- Uit data Osiris 2020-06-12: 1182 transmissieparen met gerapporteerde eerste ziektedag van zowel bron als geïnfecteerde

Blauw: smoothed serieel interval naar eerste ziektedag van geïnfecteerde

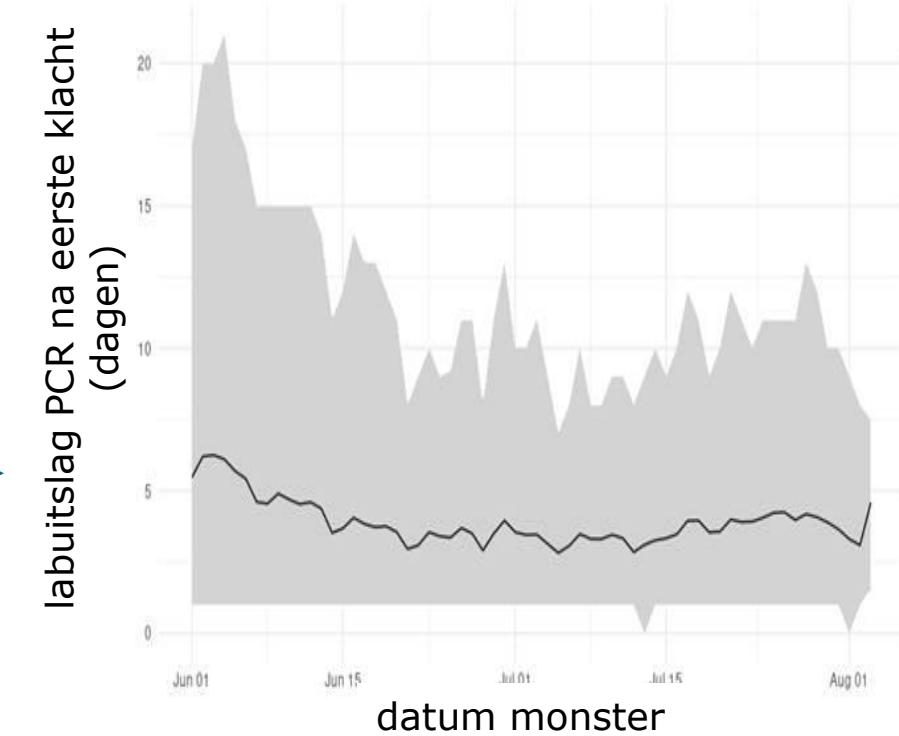
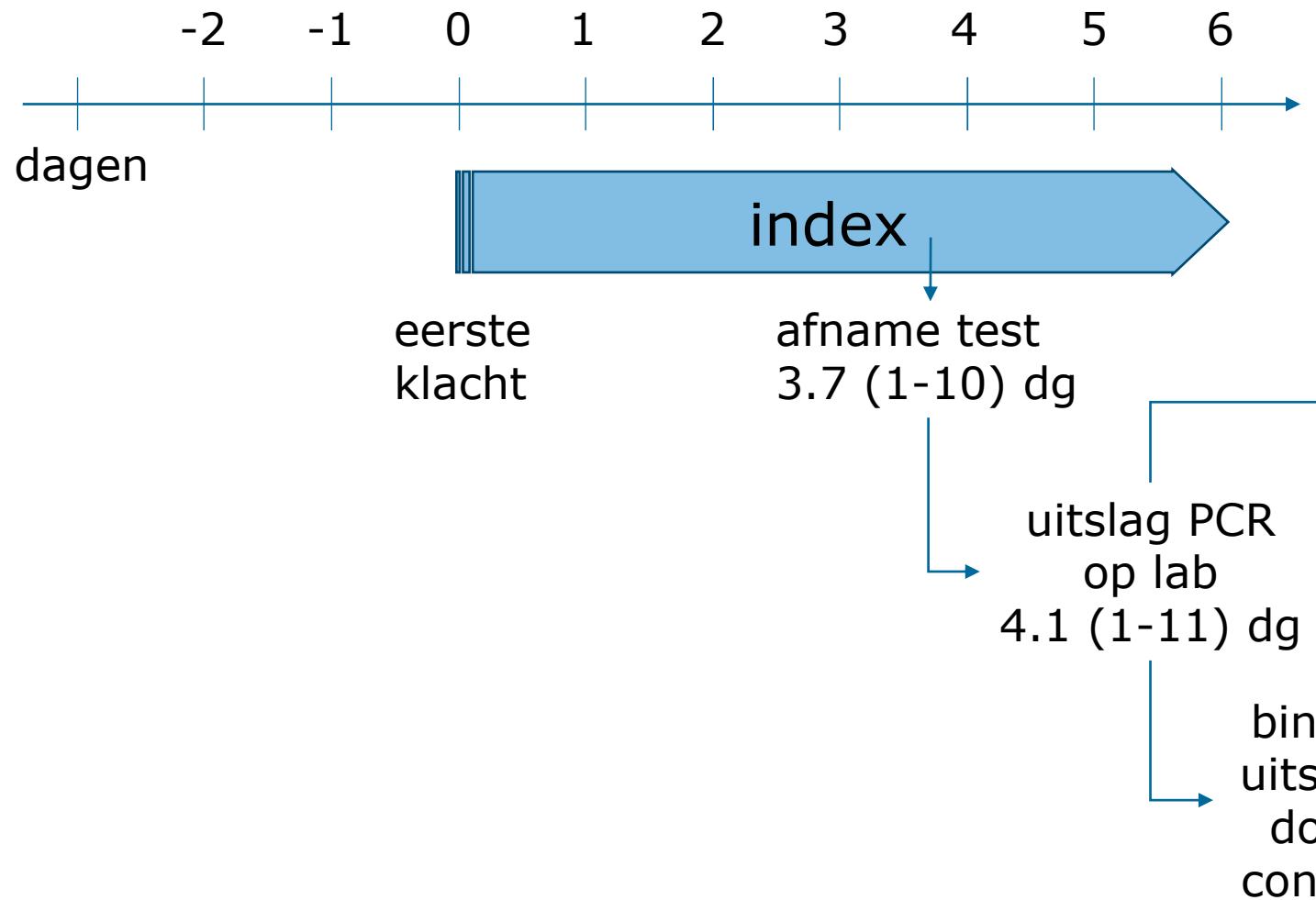
Conclusie:

- meer rapportages over waarschijnlijke bron (besmetter) vanaf eind mei
- snellere opsporing uit zich: korter serie interval

COVID-19 | NL

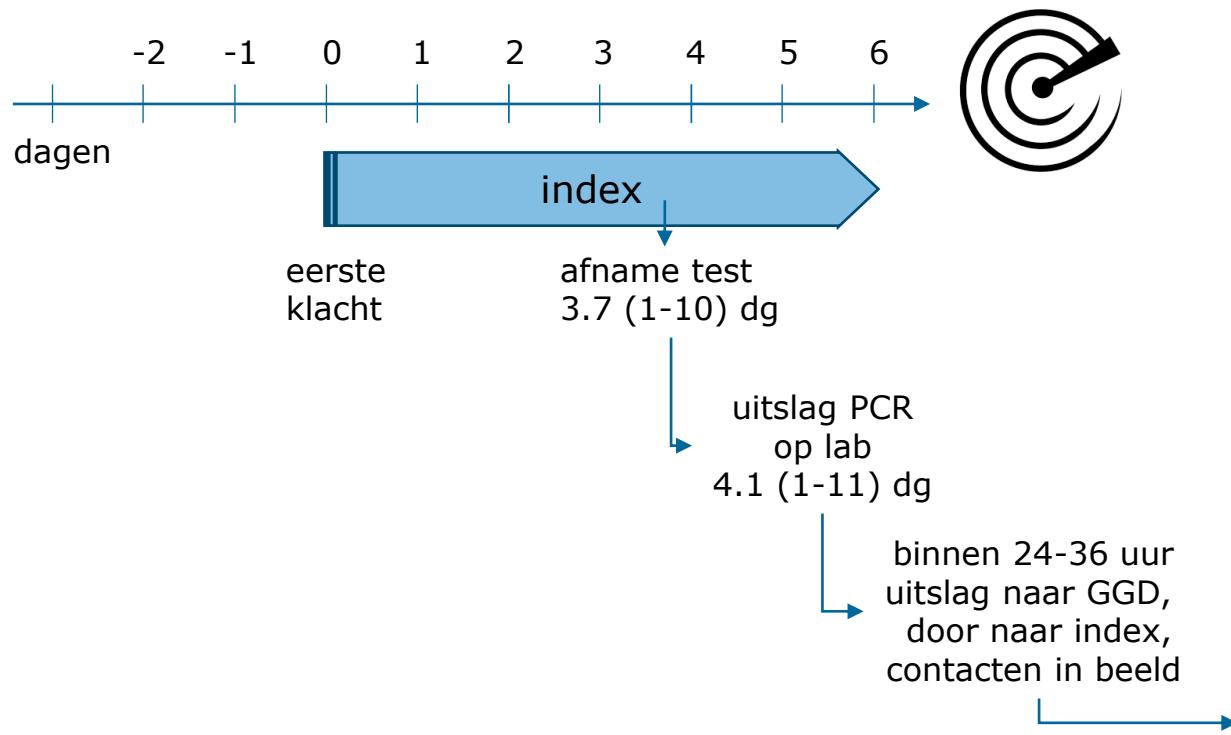

10 aug 2020 – bron- en contactonderzoek

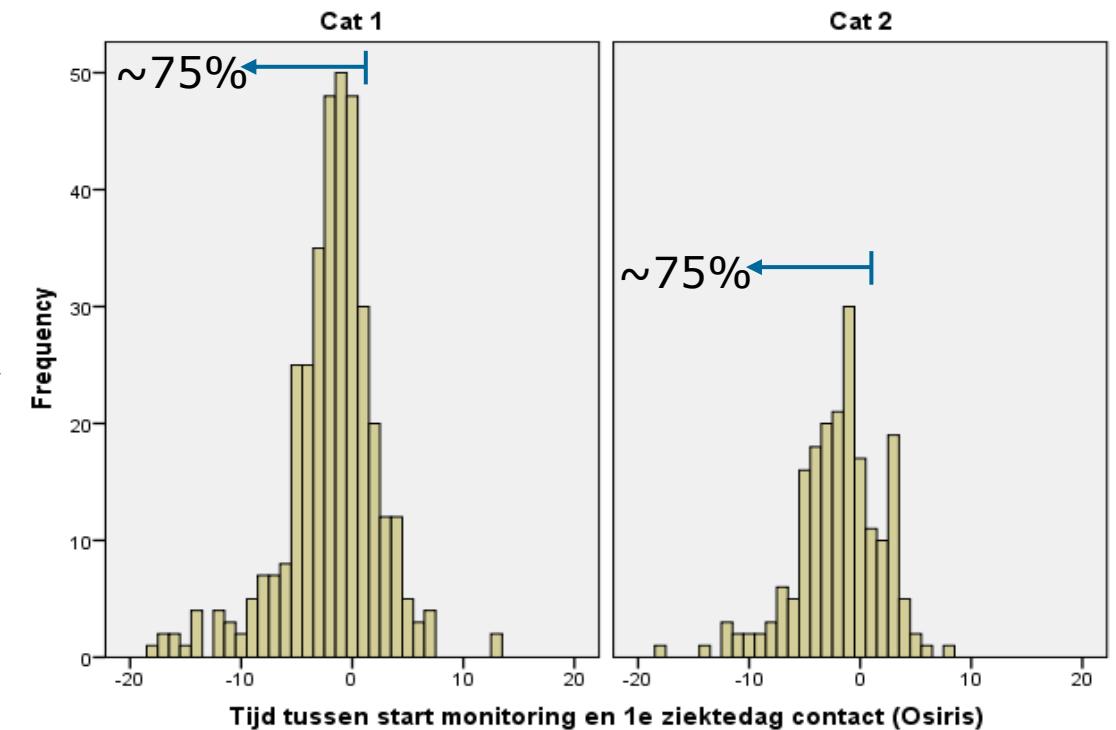
COVID-19 | NL

10 aug 2020 – bron- en contactonderzoek

positieve contacten (15 min <1.5m – n=3-4)
categorie 1 – 11-18% (huishouden)
categorie 2 – 3-7% (niet-huishouden)

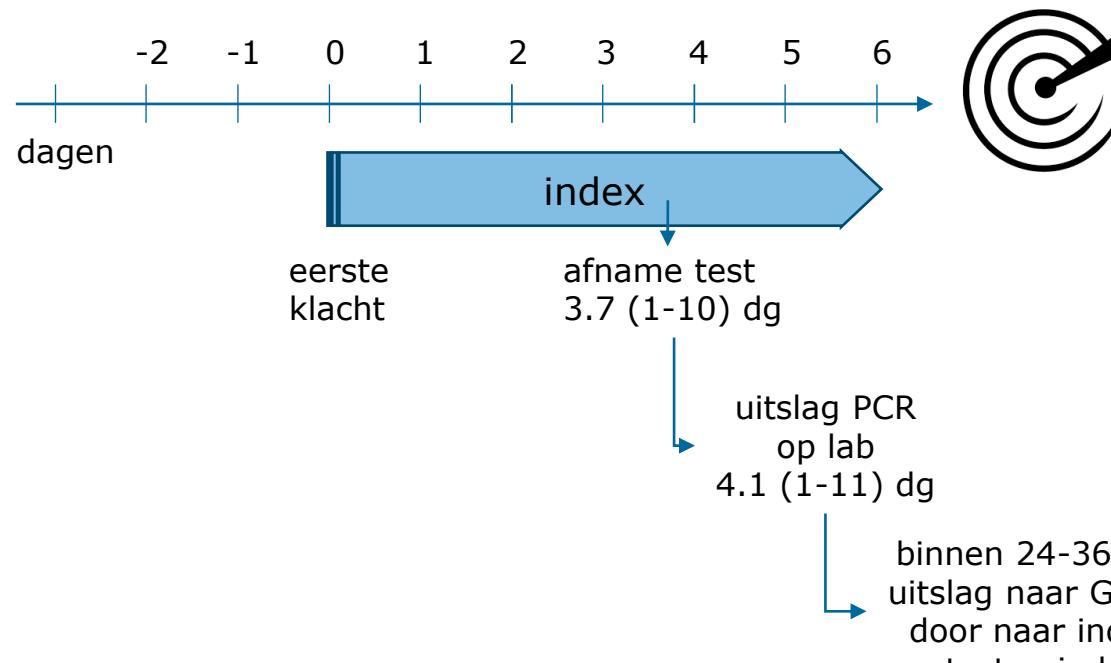
driekwart van de contacten heeft
al klachten bij inventarisatie

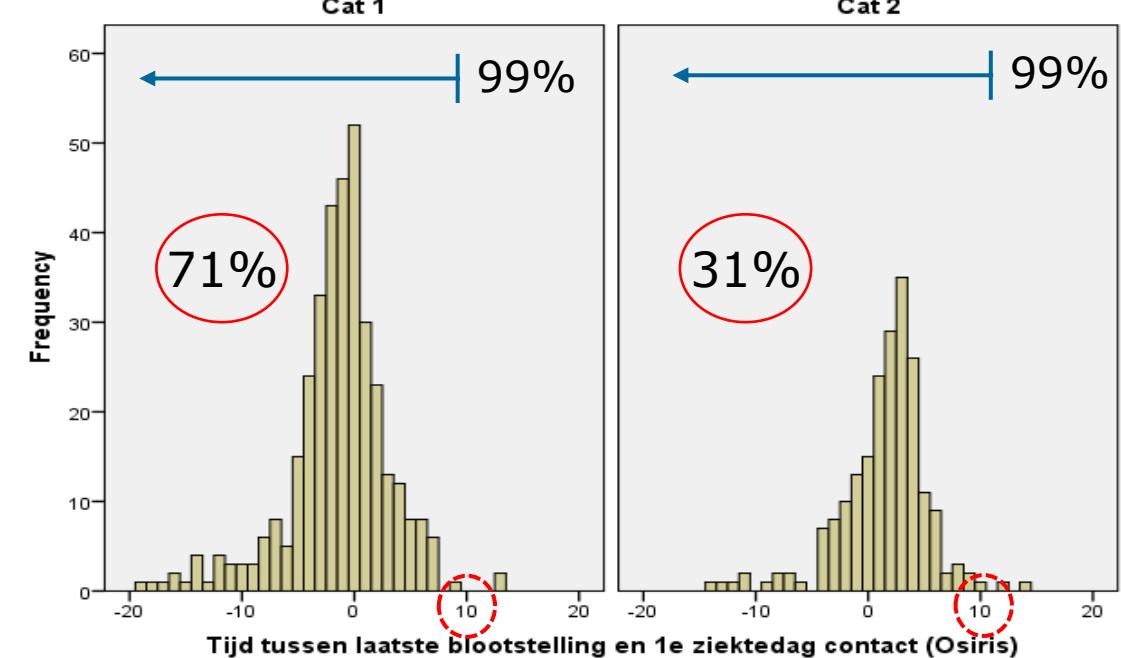
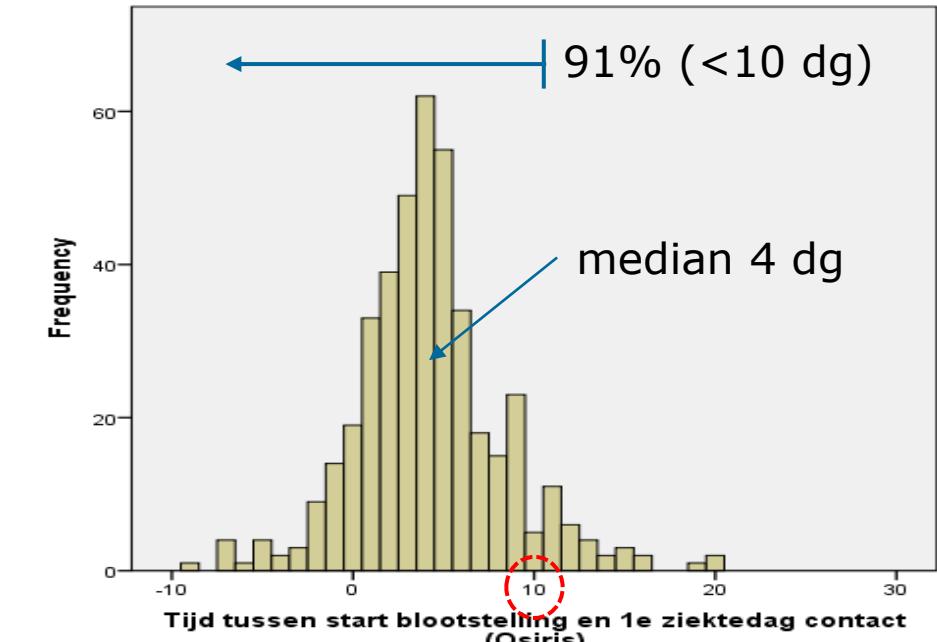
COVID-19 | NL

10 aug 2020 – bron- en contactonderzoek

>90% van de contacten heeft
al klachten binnen 10 dagen
na blootstelling

COVID-19 | NL

10 aug 2020 – BCO: setting?

Aantal bij de GGD'en gemelde COVID-19 patiënten met een mogelijke setting van besmetting

Setting	Vanaf 4 mei		Afgelopen week ²	
	Aantal	%	Aantal	%
Totaal gemeld	18433		3668	
Setting	9047	49.1	982	26.8
Geen setting	106	0.6	31	0.8
Niet vermeld	9280	50.3	2655	72.4

² onderrapportage

: Aantal bij de GGD'en gemelde COVID-19 patiënten die in de 14 dagen voor aanvang van de ziekte in het buitenland zijn geweest

	Vanaf 1 juli ¹		Afgelopen week ²	
	Aantal	%	Aantal	%
Totaal gemeld	9067		3668	
Reishistorie	824	9.1	322	8.8
Geen reishistorie	8240	90.9	3346	91.2
Niet vermeld	3	0.0	NA	NA

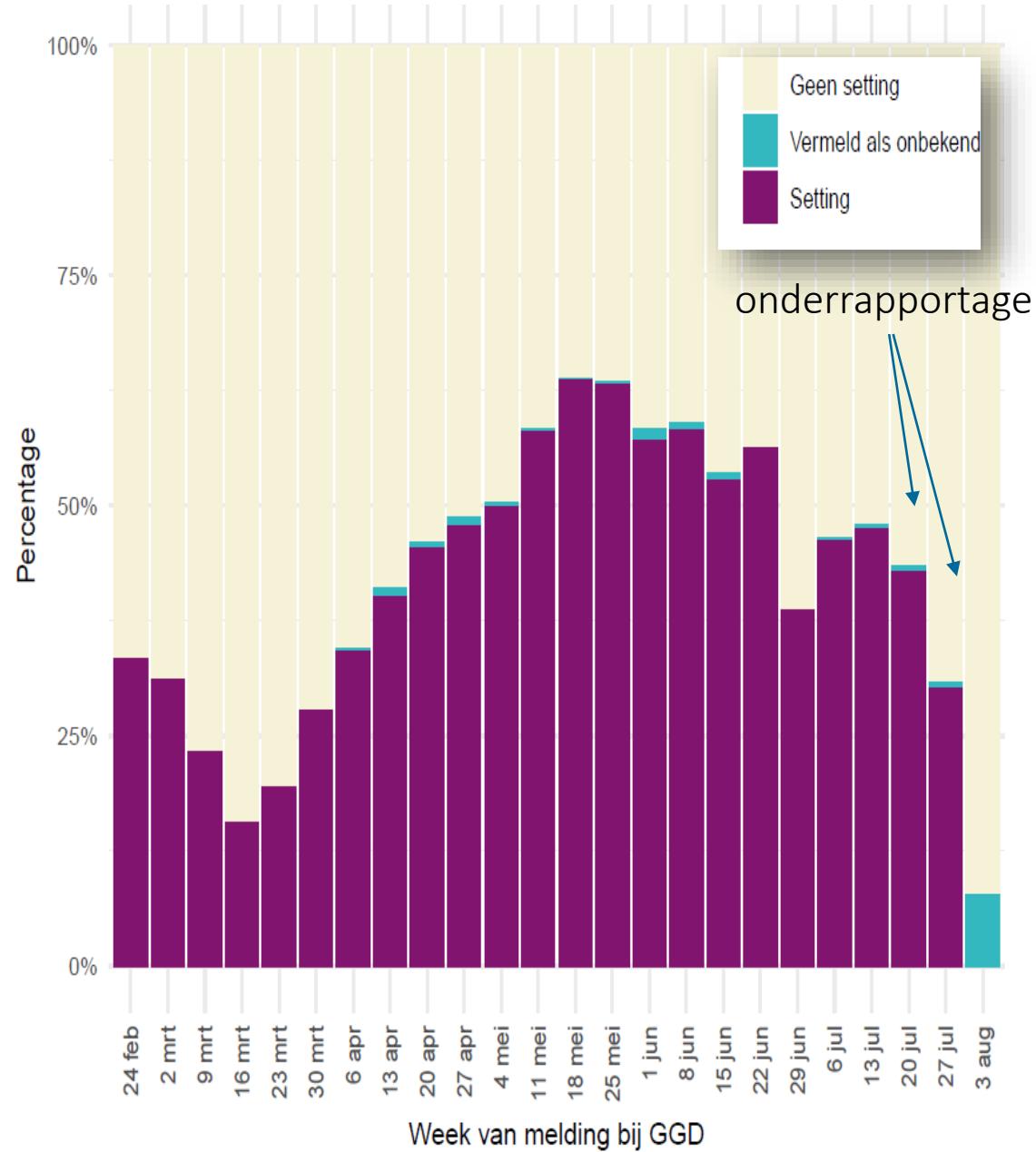
¹ Bij patienten gemeld vanaf 1 juli wordt reishistorie weer geregistreerd

² Meldingen die tussen 3 augustus 10:01 en 10 augustus 10:00 aan het RIVM zijn gemeld.

Aantal bij de GGD'en gemelde COVID-19 patiënten die in de 14 dagen voor aanvang van de ziekte in het buitenland zijn geweest naar verblijfplaats

Land van verblijf	Vanaf 1 juli ¹		Afgelopen week ²	
	Aantal	%	Aantal	%
Frankrijk	130	15.8	72	22.5
België	125	15.2	24	7.5
Spanje	110	13.3	53	16.6
Duitsland	85	10.3	30	9.4
Turkije	41	5.0	24	7.5
Servië	31	3.8	2	0.6
Malta	30	3.6	24	7.5

op
reis
geweest

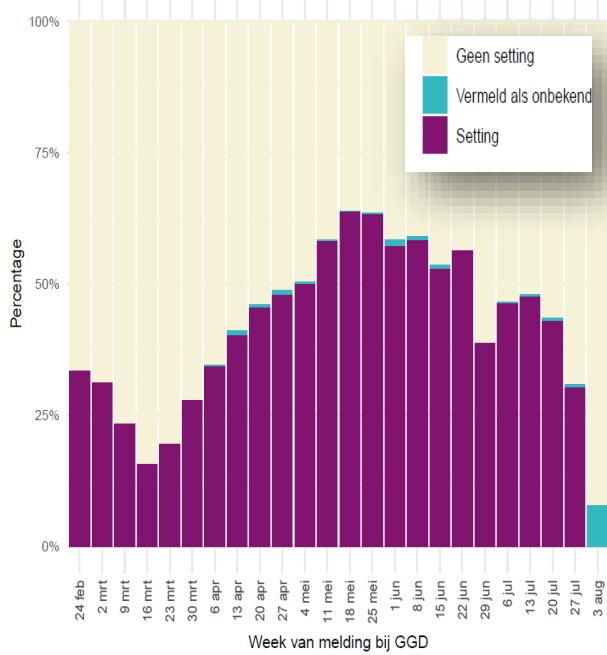
COVID-19 | NL

10 aug 2020 – BCO: setting?

Aantal bij de GGD'en gemelde COVID-19 patiënten met een mogelijke setting van besmetting

Setting	Vanaf 4 mei		Afgelopen week ²	
	Aantal	%	Aantal	%
Totaal gemeld	18433		3668	
Setting	9047	49.1	982	26.8
Geen setting	106	0.6	31	0.8
Niet vermeld	9280	50.3	2655	72.4

² onderrapportage

feestjes, borrels, etc
vrienden

Vermelde mogelijke settings van besmetting van bij de GGD'en gemelde COVID-19 patiënten

Setting	Vanaf 4 mei		Afgelopen week ³	
	Aantal	%	Aantal	%
Verpleeghuis	1757	19.4	61	6.2
Thuissituatie	4084	45.1	558	56.8
Overige familie	1373	15.2	158	16.1
Werksituatie	1496	16.5	89	9.1
School en kinderopvang	38	0.4	1	0.1
Medereiziger	64	0.7	23	2.3
Vrijetijdsbesteding, zoals sportclub	72	0.8	4	0.4
1e lijn gezondheidszorg / huisarts	37	0.4	2	0.2
2e lijn gezondheidszorg / ziekenhuis	251	2.8	1	0.1
Overige gezondheidzorg	98	1.1	3	0.3
Woonzorgcentrum voor ouderen	474	5.2	19	1.9
Woonvoorziening voor verstandelijk gehandicapten	30	0.3	0	0.0
Woonvoorziening voor lichamelijk gehandicapten	4	0.0	0	0.0
Overige woonvoorziening	21	0.2	3	0.3
Dagopvang voor ouderen	2	0.0	0	0.0
Dagopvang voor verstandelijk gehandicapten	3	0.0	0	0.0
Dagopvang voor lichamelijk gehandicapten	0	0.0	0	0.0
Overige dagopvang	7	0.1	1	0.1
Hospice	3	0.0	0	0.0
Kerkgemeenschap	31	0.3	3	0.3
Koor	1	0.0	0	0.0
Horeca ⁴	130	1.4	31	3.2
Overig	523	5.8	122	12.4

feestjes, borrels, etc
vrienden

COVID-19 | NL

10 aug 2020 – BCO: clusters

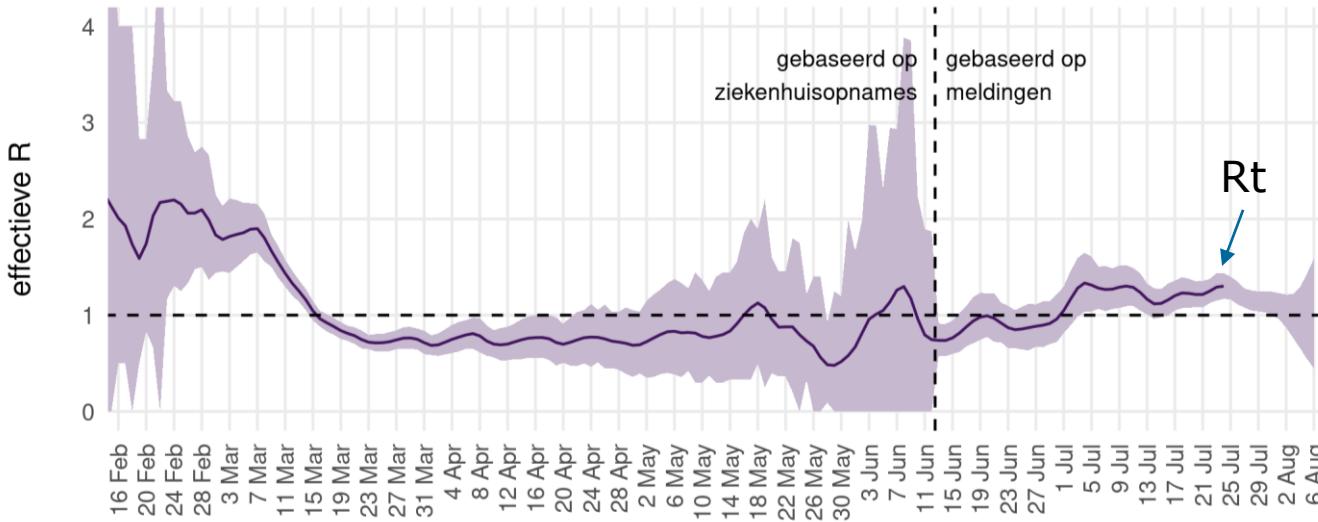
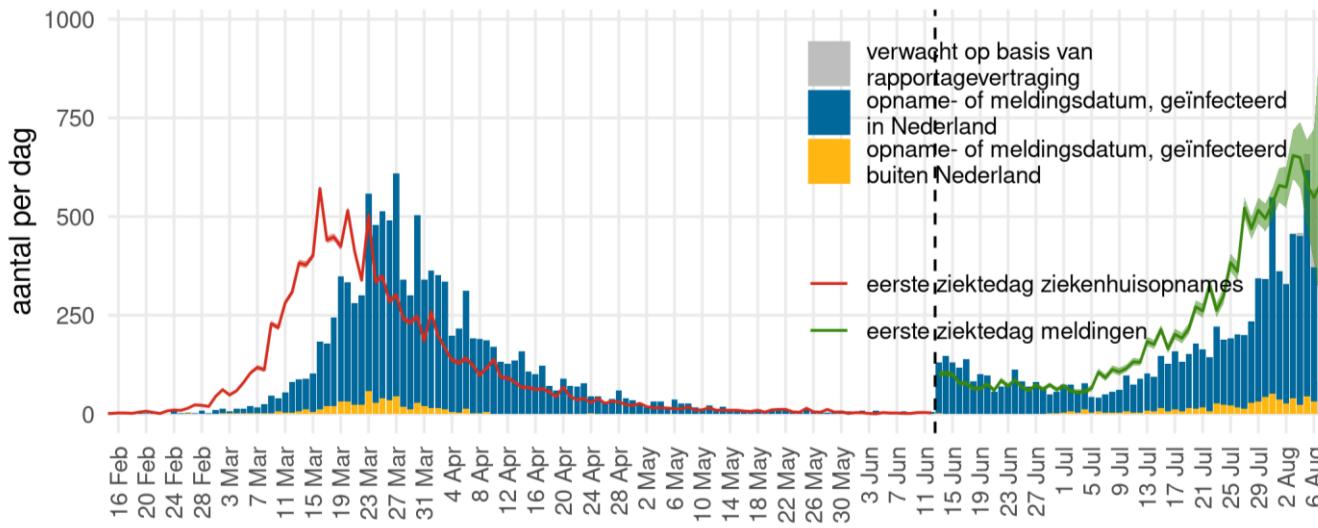
Aantal actieve clusters*	333
Aantal personen in clusters	1873
Gemiddelde grootte	5.6
range	3-43
% via BCO opgespoord	41%

een cluster (≥ 3 patiënten gemeld als aan elkaar gerelateerd) krijgt de status 'actief' als er in de afgelopen 2 weken nieuwe gevallen zijn bijgekomen.

Setting	aantal actieve clusters	gemiddelde grootte (min - max)
Thuissituatie	139	4.1 (3-15)
Overig (feest/borrel/vrienden)	59	5.9 (3-34)
Werksituatie	54	7.0 (3-40)
Verpleeghuis	30	7.3 (3-43)
Overige familie	17	4.6 (3-11)
Horeca	13	10.2 (3-31)
Medereiziger	9	5.0 (3-18)
Kerkgemeenschap	4	11.2 (6-19)
Woonzorgcentrum voor ouderen	4	7.0 (3-13)
Woonvoorziening voor verstandelijk gehandicapten	2	4.0 (3-5)
Vrijetijdsbesteding, zoals sportclub	1	21.0 (21-21)
1e lijn gezondheidszorg / huisarts	0	-
School en kinderopvang	0	-
2e lijn gezondheidszorg / ziekenhuis	0	-
Overige gezondheidzorg	0	-

Indicator transmissie reproductiegetal – Nederland

OSIRIS

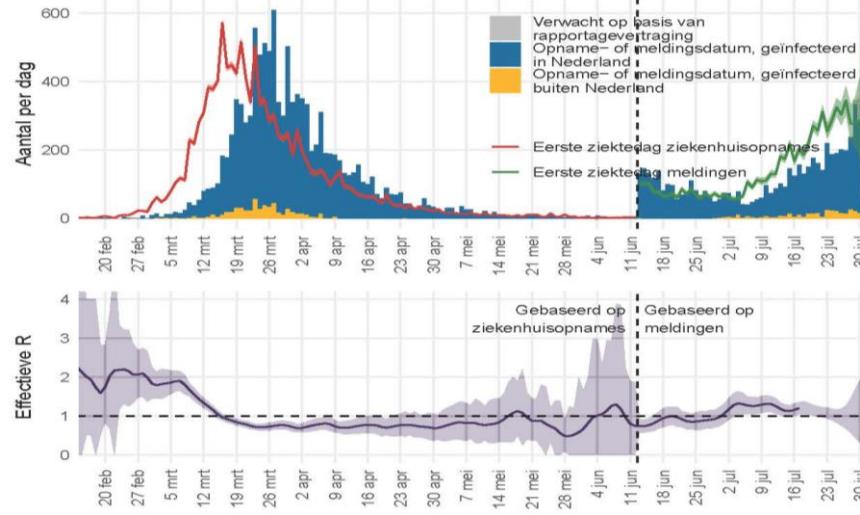
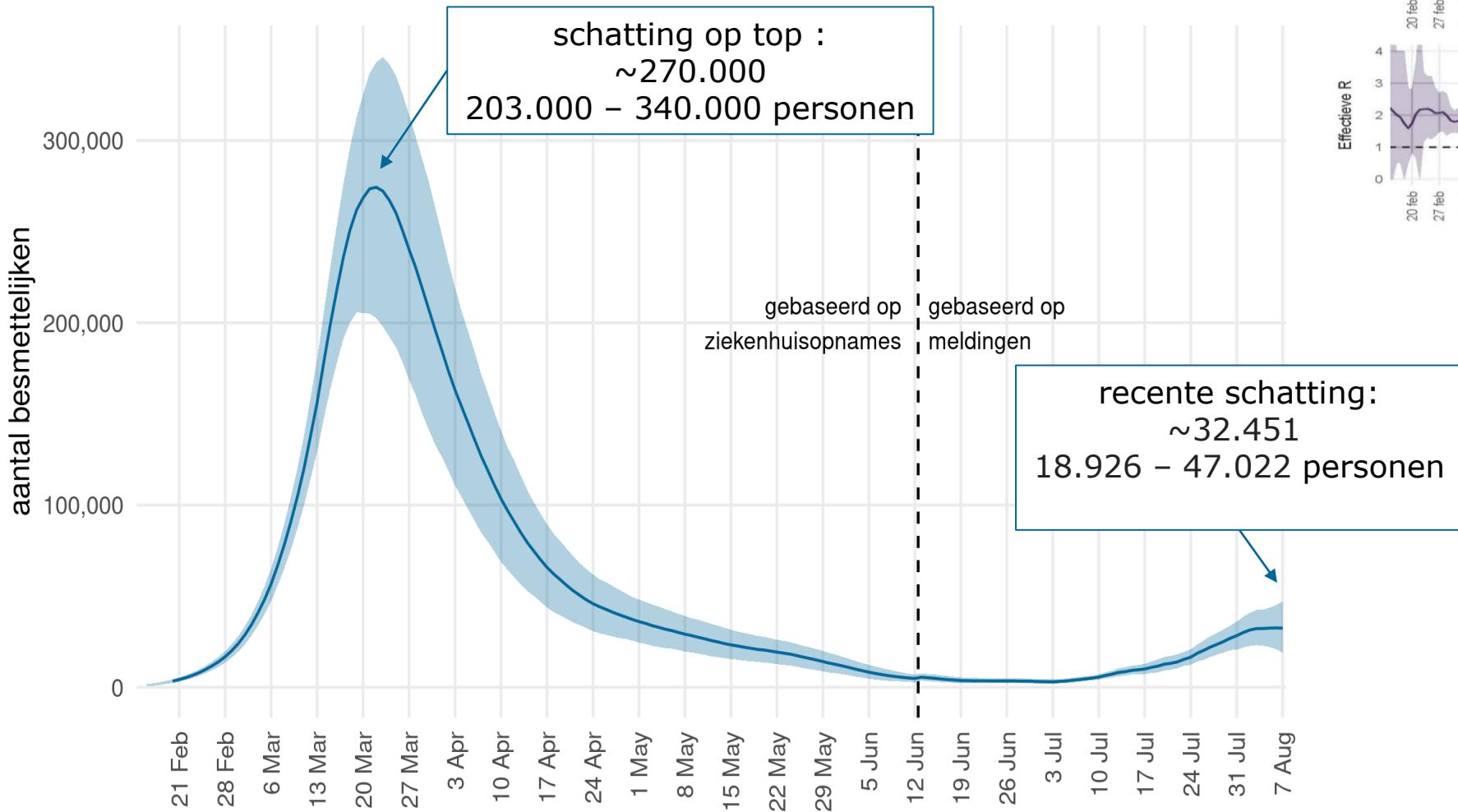
- > **Blauw:** aantal meldingen/ziekenhuisopname naar melding cq opnamedatum
- > **Grijs:** verwachte meldingen (correctie voor rapportagevertraging)
- > **Rood:** aantal ziekenhuisopnames naar eerste ziektedag
- > Groen: aantal meldingen naar eerste ziektedag

- > **Paars:** reproductiegetal, aantal secundaire besmettingen per geval
 - reflecteert toename en afname van de rode epicurve
 - vlgs Wallinga & Lipsitch *Proc R Soc B* 2007
- > Ro door 1 op 16 maart, en vanaf ~17 mei
- > $R_t = 1.30$ ($1.17 - 1.44$)

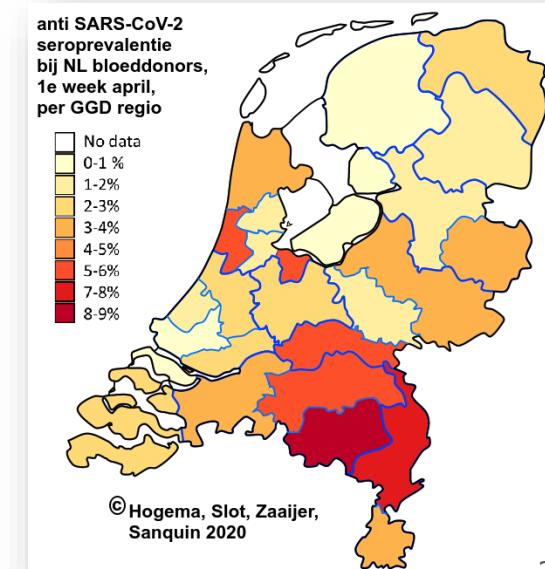
Schattingen meer recent dan medio juli onzeker

Indicator transmissie schatting besmettelijke patienten – Nederland nota bene: prevalentie, 7 dg besmettelijk!

sero-positieve patiënten ~5.5%

COVID-19

'driving by the rear mirror'

